

Nr 283.

Av herr **Bengtsson** i Norup, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag om allmän pensionslag föreslås i § 5, att från avgiftsplikt skulle undantagas *dels* den, i vilkens taxering under året enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt inberäknas förmögenhet till värde av minst 6,000 kronor, *dels* ordinarie innehavare av tjänst, å vilken pensionslagen av 1907 eller pensionslagen av 1910 äger tillämpning, vidare delägare i vissa pensionsinrättningar och ordinarie innehavare av prästerlig tjänst, *dels* ock hustru till sålunda undantagen person. Detta stadgande har tillkommit i överensstämmelse med den princip, som är utmärkande för hela det föreliggande lagförslaget, nämligen att alla, som betala pensionsavgifter, skola ha del i pensionen. Då jag emellertid anser, att denna folkpensionering bör betraktas som ett stort, allmänt fosterländskt intresse, bör man också enligt min uppfattning icke alltför strängt hålla på den omnämnda principen, utan tillse, att även bättre situerade samhällsmedlemmar bliva avgiftspliktiga, så att hela det svenska folket kommer att lämna personligt pensionsbidrag. Man bör med andra ord, då det gäller att bereda eventuellt skydd mot fattigdom på gamla dagar, söka tillämpa den gamla principen, som ligger till grund för t. ex. brandförsäkring och olycksfallsförsäkring. Det är ju ingalunda uteslutet, att åtskilliga av de personer, som i sin krafts dagar befinna sig i en god ekonomisk ställning, under årens lopp kunna få sin ekonomi så försämrad, att de vid 67 års ålder skulle betrakta det som en förmån, om de hade rätt till en pension, vartill de genom sina egna avgifter bidragit. Därtill torde böra framhållas, att arbetsgivare, som efter genomförandet av en allmän folkpensionering skulle befrias från eller erhålla lättnader i den moraliska skyldigheten att sörja för sina arbetare på deras ålderdom, böra anses vara förpliktade att i någon mån lämna särskilda pensionsbidrag utöver inkomst- och förmögenhetsskatten.

I förslaget föreslås vidare, att kostnaden för pensioneringen skulle bestridas till tre fjärdedelar av staten och till en fjärdedel av landstingen och kommunerna efter viss i förslaget närmare angiven fördelning. Men då kommunerna även efter förslagets genomförande fortfarande komma att upprätthålla en fattigvård med därmed förenade kostnader för byggnader och deras underhåll, avlöning åt tjänstemän m. m. och dessutom måste ikläda sig garanti för pensionsavgifternas erläggande, är det påtagligt, att härigenom kommunerna påvilande bördor skulle bliva för stora, om de skulle delta i kostnaden för pensionstilläggen med en åttondedel, vilket bidrag enligt min uppfattning bör för såväl landsting som kommuner nedsättas till en tiondedel för vardera, detta i synnerhet som i regel de fattigaste kommunerna äro belägna inom de fattigaste landstingsområdena. För att förhindra, att icke kommunernas pensionsnämnder skulle partiskt besluta i enskildas eller kommunernas intresse, anser jag mig i sammanhang härmed böra framhålla lämpligheten av att, utom länsstyrelsens förordnande om ordförande, som garanti må kunna lämnas landstingen rätt eller skyldighet att i nämnden insätta en eller tvenne ledamöter.

På grund av vad jag här ovan anfört tillåter jag mig vördsamt hemställa,

dels att såväl den, i vilkens taxering under året enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt inberäknas förmögenhet till värde av minst 6,000 kronor, som även övriga i § 5 omnämnda, från avgiftsplikt undantagna personer skola vara skyldiga att erlægga pensionsavgifter och jämväl äga rätt till pension vid 67 års ålder och vid invaliditet, då deras inkomst icke överstiger 1,200 kronor, och, där årsinkomsten överstiger 1,200 kronor, 50 kronors avdrag för varje 100-tal kronor, varmed årsinkomsten överstiger nämnda belopp,

dels att kostnaden för pensionstilläggen måtte bestridas till fyra femtedelar av staten, en tiondedel av landstingen och en tiondedel av kommunerna.

Stockholm den 5 april 1913.

Sv. Bengtsson.